

Arkivnr: 2018/10634-1

Saksbehandlar: Jon-Rune Smørdal

Saksframlegg

Saksgang

Utvål	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		31.05.2018
Fylkestinget		13.06.2017

Revisjon av Bømlopakken

Samandrag

I 2009 vart Bømlopakken vedtatt av Stortinget. Pakken inneheldt 18 vegprosjekt og var føresett finansiert innafor ei økonomisk ramme på 1003 mill. 2009 kroner. Ved utgangen av 2017 er 12 prosjekt realiserte og ein har ikkje midlar til å fullfinansiere alle 18 prosjekta. I juni 2017 vedtok Bømlø kommune at ein skal starte ein prosess for revisjon av pakken.

Fylkesrådmannen legg med dette fram sak om revisjon av Bømlopakken for fylkespolitisk handsaming. Ramma for revisjon av pakken er satt til 854 mill. kr og dette er inklusiv 275 mill. kr som står att i pakke 1. I tillegg til dei seks prosjekta som ikkje vart fullfinansiert i pakke 1 er det satt opp midlar til 4 nye bomstasjonar, ein pott til mindre utbetringar og reserveliste med prosjekt som kan realiserast om det vert tilgjengelege midlar til gjennomføring.

Statens vegvesen har utarbeida det faglege grunnlaget for revisjon av Bømlopakken, som har vore til kvalitetssikring i Vegdirektoratet. Saksutgreiinga tek utgangspunkt i grunnlaget frå Statens vegvesen, som er vedlagt saka.

I revisjon av pakken er det føresett endringar i bompenggeopplegget med 4 nye bomstasjoar rundt Svortland sentrum. Det er her lagt vekt på at interntrafikken i kommunen som har nytte av vegprosjekta skal vere med å betale bompengar, ikkje berre pendlarane. Det er føresett at eksisterande bomstasjon på Spissøy og innkrevjing av bompengar på ferjesambandet Langevåg – Buavåg vert oppretthalden.

Fylkesrådmannen legg til grunn av fylkeskommunen skal bidra med 298 mill. 2018-kr ved revisjon av pakken. Dette er i hovudsak bindingar frå den vedtekne Bømlopakken på omlag 157 mill. kr og 101 mill. kr som utrekna kompensasjon for meirverdiavgift på utvidinga av pakken. Fylkesrådmannen tilrår i tillegg eit bidrag på 40 mill. kr i friske fylkeskommunale midlar utanom det som er rekna ut ein får att i momskompensasjon.

Som for andre bompengepakkar er det føresett at omfanget av utbygginga vert tilpassa den økonomiske ramma. Dersom kostnadane for nokre prosjekt/tiltak aukar, vil dette innebere at andre prosjekt ikkje blir gjennomførte. Dersom enkelte prosjekt/tiltak blir rimelegare enn føresett, blir det plass til fleire prosjekt/tiltak eller innkrevjingsperioden kan reduserast. Sidan Bømlopakken har ei prioritert liste med reserveprosjekt, vert det ikkje problematisk å tilpasse utbygginga til tilgjengelege midlar.

Etter at fylkestinget har teke stilling til revisjon av Bømlopakken, blir han handsama vidare i Vegdirektoratet og Samferdselsdepartementet, før Stortinget gjer det endelege vedtaket.

Punkt 10. og 11. i forslag til innstilling fastset vilkåra for fylkeskommunal garanti etter dei retningslinjene som er gitt av departementet. Samla garantibeløp vert 954 mill. kr og garantien vert gitt med pant i bompengeselskapets rett til å krevje inn bompengar.

Økonomi: Fylkesrådmannen tilrår at fylkeskommunen skal bidra med 298 mill. 2018-kr ved revisjon av pakken. Dette er i hovudsak bindingar frå den vedtekne Bømlopakken på omlag 157 mill. kr og 101 mill. kr som utrekna kompensasjon for meirverdiavgift på utvidinga av pakken. Fylkesrådmannen tilrår i tillegg eit bidrag på 40 mill. kr i friske fylkeskommunale midlar utanom det som er rekna ut ein får att i momskompensasjon.

Klima: Revisjon av Bømlopakken vil ikkje ha store konsekvensar for klima.

Folkehelse: Det vert bygt mange nye gang- og sykkelveggar som er positivt i forhold til folkehelse, samt at dei nye vegane er meir trafikksikre.

Regional planstrategi: Bømlopakken er forankra i Regional transportplan som igjen byggjer på Regional planstrategi

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget sluttar seg til det føreslåtte opplegget for revisjon av Bømlopakken slik det er skissert i det faglege grunnlaget frå Statens vegvesen Region vest datert 14.05.2018. Dette inneber eit bompengbidrag på 554 mill. 2018-kr til den reviderte pakken. Ramma for bompengar vert endeleg fastsatt etter KS2 av pakken. Fylkeskommunen skal bidra med 298 mill. 2018-kr og Bømlø kommune med 1,7 mill. kr i 2018.
2. Det vert lagt til grunn at utbygginga i den reviderte pakken skjer i 2018–2023.
3. Det skal etablerast fire nye bomstasjonar rundt Svortland sentrum i 2021. Bompenginnkrevjinga i bomstasjonen på Spissøya skal fortsette med endra takstar frå og med 2021. Bompenginnkrevjinga skal fortsette på ferjesambandet Buavåg-Langevåg til og med 2035.
4. Ved bruk av elektronisk brikke får køyretøy i takstgruppe 1 ein rabatt på 20 pst. Det blir ikkje gitt rabatt til køyretøy i takstgruppe 2. Det er lagt til grunn at nullutsleppskøyretøy skal ha inntil 50 pst. av taksten for konvensjonelle køyretøy.
5. Det er lagt til grunn innføring av eit månadleg passeringstak på 40 passeringar for begge takstgrupper. I tillegg blir det innført timesregel.
6. Når innkrevjinga i dei nye bomstasjonane startar, er det lagt til grunn ei gjennomsnittleg inntekt per passering på om lag 20-22 kr (i 2018-kr) i alle fem bomstasjonane. Dette tilsvarar om lag:
 - 38–45 kr for køyretøy i takstgruppe 1 (kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3500 kg samt køyretøy i køyretøykategori M1 med elektronisk brikke og gyldig avtale)
 - Kjøretøy i takstgruppe 2 (kjøretøy med tillatt totalvekt frå og med 3501 kg ekskl. kjøretøy i køyretøykategori M1 med elektronisk brikke og gyldig avtale) betaler dobbel takst.
7. Endeleg takst- og rabattsystem skal leggjast fram for lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevjinga tek til.
8. Bompengeperioden er sett til 15 år frå innkrevjingstart i dei fire nye bomstasjonane.
9. Fram til innkrevjinga kan starte i det nye bompengepellet, fortset innkrevjinga som før i eksisterande bomstasjon på Spissøya og i ferjesambandet Langevåg-Buavåg. Takst- og rabattsystemet i bomstasjonen på Spissøya skal snarleg leggjast om i tråd med føresetnadene i Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016). Dette skal gjerast i eiga sak.

10. Under føresetnad av Kommunal- og moderniseringsdepartementets godkjenning, garanterer Hordaland fylkeskommune ved sjølvskuldnarkausjon for eit maksimalt låneopptak for bompengeselskapet, avgrensa til 867 mill. kr for heile Bømlopakken, med tillegg av 10 % av til ein kvar tid gjeldande hovudstol til dekning av eventuelle renter og omkostningar. Det samla garantibeløpet vert følgjeleg 954 mill. kr. Garantien vert gitt med pant i bompengeselskapets rett til å krevje inn bompengar.
11. Garantien gjeld frå fyrste opptrekk på finansieringa i samband med rekvisisjonar frå Statens vegvesen i byggjeperioden, og gjennom innkrevjingsperioden på 15 år frå oppstart på innkrevjinga i dei nye bomstasjonane. Innkrevjingsperioden kan i særskilte tilfelle forlengast med inntil fem år. I tillegg skal garantien gjelde inntil to år, jf. garantiføresegna § 3. Samla garantitid vert, inkludert byggjeperioden, på inntil 25 år frå fyrste opptrekk på finansieringa i samband med rekvisisjonar frå Statens vegvesen. Garantisten sine utlegg kan dekkast gjennom ein auke av realkostane med inntil 20 % og ein forlenging av bompengeperioden med inntil 5 år. Garantien gjeld inntil bompengeselskapets gjeld er nedbetalt og vert redusert i takt med nedbetalinga av lån. Det føresettast at garantien vert sikra 1. prioritet i retten til å krevje inn bompengar.
12. Ansvaret for innkrevjing og delfinansiering av Bømlopakken med bompengar skal leggjast inn i det regionale bompengeselskapet Ferde AS i tråd med den nye organiseringa i bompengesektoren.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Fagleg grunnlag frå SVV - revisjon av Bømlopakken

Fylkesrådmannen, 14.05.2018

Denne saksutgreiinga tek utgangspunkt i fagleg grunnlag frå Statens vegvesen, som er vedlagt, og lokalpolitisk handsaming av revisjon av pakken.

Bakgrunn

Bømlopakken vart vedtatt i 2009 gjennom Stortingets behandling av St.prp. nr. 78 (2008-2009 «Om delvis bompengefinansiering av prosjekt og tiltak i Bømlo kommune i Hordaland.» Pakken inneheldt 18 vegprosjekt og var føresett finansiert innanfor ei økonomisk ramme på 1003 mill. 2009 kroner.

Meirverdiavgifta vart auka i 2013, og Hordaland fylkeskommune har kompensert for denne auken for alle investeringar frå og med 2013. I tillegg er det lagt til om lag 53 mill. kroner meir enn vedteken ramme i kompensasjon for auke i arbeidsgjevaravgifta. Dermed utgjer den økonomiske ramma for Bømlopakken 1469 mill. 2018-kr.

Bømlopakken har sidan start av innkrevjinga i 2013 realisert følgjande prosjekt (oppdatert per 31.12.2017):

Tabell 1 Medgåtte kostnader i prosjekt i Bømlopakken pr 31.12.2017 (mill. 2018-kr):

Prosjekt	Planstatus	Sum forbruk i perioden 2009–2017 omregnet til 2018-kr
Fv 541 Langevåg – Løvegapet	Ferdig bygget	5,551
Fv 11 Langevåg – Eidesvik	Ferdig bygget	0,00
Fv 542 Hollundskjosen – Hollundalen	Ferdig bygget	42,74
Fv 541 Rundkjøring Rubbestadneset	Ferdig bygget	10,07
Fv 541 Hollundsdalen – Stokkabekken	Ferdig bygget	86,52
Fv 541 Miljøgate Rubbestadneset	Ferdig bygget	17,71
Fv 541 Stokkabekken – Rubbestadneset	Ferdig bygget	183,91
Fv 14 Svortland – Økland (Staveland–Bjødledalen)	Ferdig bygget	44,18
Fv 542 Stokkabekken – Siggjarvåg	Under bygging	377,66
Fv 542 To-planskryss Stokkabekken	Under bygging	0,78
Fv 542 Bømlo bomstasjon	Ferdig bygget	3,73
Fv 542 Røyksund – Eikeland sør	Ferdig bygget	31,72
Fv 542 Røyksund – Eikeland nord	Under bygging	23,41
Fv 18 Laurhammarkjos en – Urangsvåg	Ferdig bygget	0,00
Fv 18 Strakstiltak	Ferdig bygget	14,66
Fv 18 Urangsvåg – Brandasund (Klubbo og Myro)	Ferdig bygget	29,52
Fv 541 Hestaneset – Tjong	Ferdig bygget	172,27
Fv 541 Tjong – Løvegapet	Ferdig bygget	50,73
Fv 19 Rubbestadneset – Rolfesnes (Agakryssset – Rolfesnes – byggeplan pågar)	Delvis bygd, ikkje regulert	7,77
Fv 541 Sakseid – Hestaneset	Reguleringsplan godkjent	9,06
Fv 541 Ekornsæter – Sakseid	Reguleringsplan venta godkjent 2018/2019	0,91
Fv 12 Sakseid – Grønnevik	Ikkje regulert	0,00
Fv 542 Notland – Mosterhamn	Reguleringsplan venta godkjent 2018	0,00
Fv 23 Tormodsetre – Gilje	Ikkje regulert	0,00
Div		30,96
Sum kostnader på pakken		1 143,9

Samla kostnad for realiserte prosjekt er 1 143 mill. 2018-kroner. I tillegg har Bømlo vegselskap og Bømlo kommune betalt reknningar for nær 51 mill. 2018-kr i tidleg fase av pakken. Det er årsaka til at det ikkje er ført opp kostnader i tabellen ovanfor på to prosjekt som er ferdig bygt. Totalt er det investert for om lag 1 194 mill. 2018-kr. I 2018 står det dermed att 275 mill. 2018-kr i pakken, og om lag 57 mill. kr er venta i sluttrekningar for ferdigstilte prosjekt i 2018. Dette inneber at det er om lag 218 mill. kr igjen i Bømlopakken

til dei resterande prosjekta. Dei resterande prosjekta er kostnadsrekna til om lag 712 mill. 2018-kr. Dermed manglar ein om lag 500 mill. kr til å fullfinansiere Bømlopakken.

Gjennom revisjonen av pakken tek ein sikte på å finansiere dei resterande prosjekta i Bømlopakken og setje av ei ramme til mindre utbetringar.

I tillegg kjem kostnader til nye bomstasjonar. I tråd med dei lokalpolitiske vedtaka skal det etter planen etablerast fire nye stasjonar rundt Svortland sentrum.

Det er vedteke lokalpolitisk ei prioritert liste med nye prosjekter som er kostnadsrekna til totalt 286 mill. 2018-kr. Desse såkalla reserveprosjekta kan kome til gjennomføring dersom det vert midlar tilgjengeleg i pakken.

Lokalpolitisk handsaming

I møte 7. desember 2016 vedtok Bømlø kommune at det skal utarbeidast ei utgreiing for mogleg revisjon av Bømlopakken.

I møte 24. april 2017 handsama kommunestyret revisjon av pakken for fyrste gang. Saka vart handsama på nytt i møte 19. juni 2017 og det vart fatta følgjande vedtak:

«

1. *Bømlopakke II skal frå oppstart praktisere dei nye retningslinjene for takst- og rabattsystem vedteken i Stortinget i samband med handsaming av prp. 1 Tillegg 2 - 2015/16.*
2. *Alle prosjekt i Bømlopakke I skal realiserast dvs. punkt 1-5 i tabellen. I tillegg skal punkt 6 og 7 realiserast først, dersom det er økonomisk grunnlag for det med den innkrevjinga som ligg til grunn i dette framlegget. Deretter vurderer ein gjennomføring av dei andre prosjekta. Her kan kommunestyret endra prioritering på eit seinare tidspunkt.*

Pri.	Vegstrekning	Lengde	Status - regulering	Kommentar / merknad
1	FV 541 Sakseid – Hestaneset		Tilnærma Godkjent plan	361 mill.
2	FV 542 Notland- Mosterhamn		Plan under arbeid	20,9 mill. (Denne kalkylen er for låg)
3	FV 541 Sakseid – Ekornsæter		Planoppstart Mai 2017	201 mill.
4	FV 12 Sakseid - Grønnevik		Punktoppgradering	Ca. 10 mill.
5	FV 23 Tormodsetre- Gilje		Punktoppgradering	Ca. 15 mill.
6	FV 17 Olakjosen- Laurhammerkjosen		Punktoppgradering	Ca. 25 mill.
7	FV 15 Grindheimsv/Totlandsv.		Gang-sykkelveg punktoppgradering	Ca. 50 mill
8	FV 541 Kulleseid – rasteplass		Reguleringsarbeid ikkje starta	Ca. 5 mill. Rasteplass ved Kanalvokterbustaden
9	Ny veg Tverråno- hollundsdaalen	Ca 3 km	Ikkje starta regulering	60. mill
10	FV 19 Brubakken – Stongervåg		Ikkje starta regulering	Ny trase utanom Rubbestadneset sentrum
11	Miljøgate Svortland	Ca 1 km	Har starta Reguleringsplanarbeid	30 mill. ?
12	Tverråno - Alvsvåg	Ca 1,5 km	Har starta Reguleringsplanarbeid	70 mill.

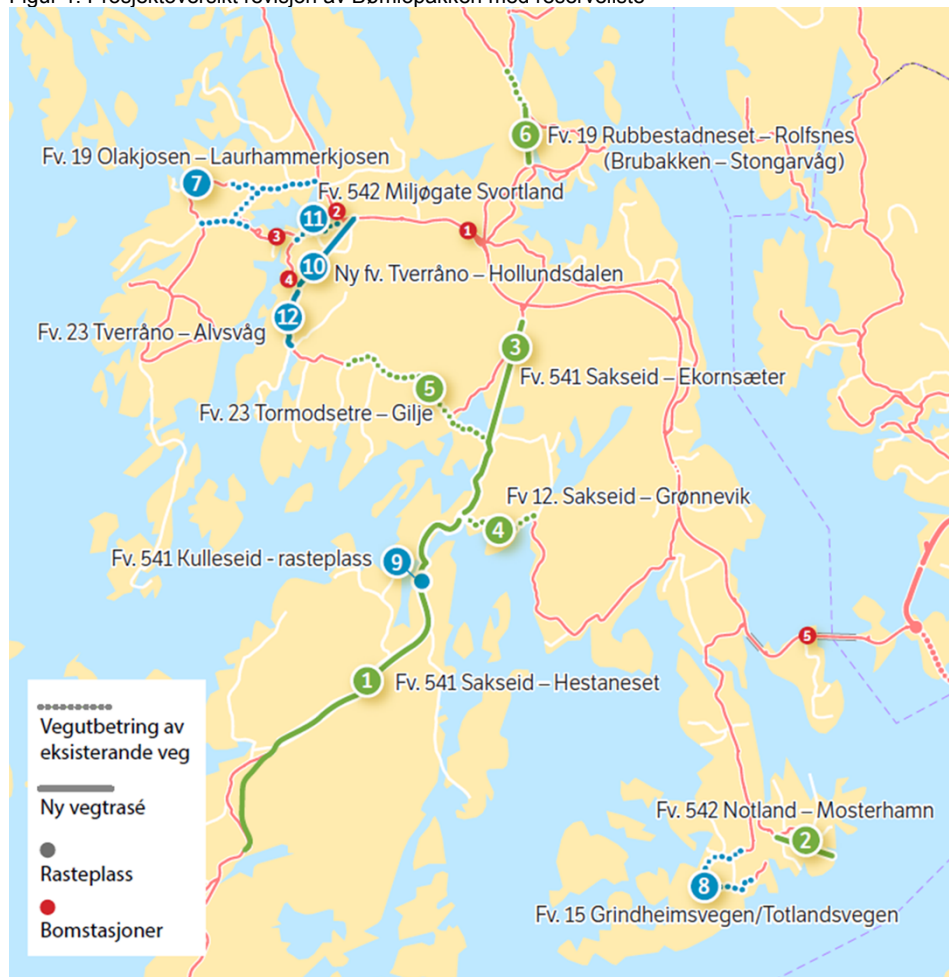
3. *Det blir innført ein bomring rundt sentrum med 4 innkrevjingspunkt (sjå kart som følgjer saka). Dette blir ein indre bomring. Innkrevjingspunktet på Spissøy utgjer den ytre bomring.*
4. *Viss det viser seg på eit seinare tidspunkt at fleire bommar kan gje netto inntektsauke til vegbygging kan det setjast opp bommar følgjande stader:*
 - Arm mot Rubbestadneset v. Stangarvågsbrua
 - Arm til Moster v. Røyksundbrua
 - Finnås - ved Sakseid T-en på arm sørover eller ved Thormodsæter arm sørover
5. *Kommunestyret fastset einskildtaksten til 37,-/ 74,- kroner – lik takst ved alle innkrevjingspunkt.*

6. *Det skal innførast halvtimesregel. Alle passeringar innanfor ein halvtime, også ved same passeringpunkt, tel berre som ei passering. Det skal vera einvegspassering ut gjennom bommane rundt Svortland sentrum.*
7. *Innkrevjingsperioden skal vere 15 år med høve til å utvide med ytterlegare 3 år.*
8. *Maksimal rabattsats utgjer 20 %. Dette er i samsvar med nasjonale retningslinjer.*
9. *Ein skal legge til grunn ein trafikkvekst på 1% pr. år*
10. *Innkrevjing på ferjesambandet Langevåg – Buavåg vert vidareført etter same modell som i dag.*
11. *Elbilar skal i utgangpunktet betale full takst. Inntil nasjonale retningslinjer opnar for å ta full takst for elbilar skal elbilar ha 50 % rabatt på full pris.*
12. *Det er ei klar forventning om at alle prioriterte prosjekt blir gjennomført. Kommunestyret krev god kostnadsstyring i alle fasar av prosjekta der førerandskalkylar må vere utgangspunktet for korleis prosjekt skal realiserast.*
13. *Dersom det i innkrevjingsperioden skulle bli godkjent andre og meir effektive metodar for å krevje inn bompengar, må det opnast for at me kan vurdere dette for vår pakke, og implementere dette for resten av innkrevjingsperioden.*
14. *Dersom det skulle bli svikt i inntektene kan det få konsekvensar for kor mange prosjekt som skal realiserast ut over dei som ligg i prioritet 1-5. Som alternativ til å kutte prosjekt kan kommunestyret på eit seinare tidspunkt gjere ei reell heving av satsane til kr 40,- /80,- (2017 prisar). Kommunestyret kan også på eit seinare tidspunkt auke taket til 40 passeringar.*
15. *Satsane kan aukast i samsvar med prisstigning, i utgangspunktet kvart 3 år (ingen reell heving av satsane).*

Prioriterte prosjekt og tiltak

Kartet i figur 1 viser prioriterte prosjekt i den reviderte Bømlopakken. Prosjekt 1-6 merka med grøn farge er fullfinansiert i dette forslaget. Reserveprosjekta har prioritet 7-12 og er merka med blå farge. Bomstasjonar er merka med rødt.

Figur 1: Prosjektoversikt revisjon av Bømlopakken med reserveliste

Tabell 2: Planstatus for prosjektliste for Bømlopakke II med reserveliste. Kostnadane er justert til 2018-kr:

Pri.	Veg	Vegstrekning	Planstatus	Total kostnad 2018 – 2023
1	Fv 541	Sakseid – Hestaneset	Reguleringsplan vedtatt	410
2	Fv 542	Notland – Mosterhamn	Reguleringsplan venta godkjent våren 2018	33
3	Fv 541	Sakseid – Ekornsæter	Reguleringsplan venta godkjent hausten 2018	204
4	Fv 12	Sakseid – Grønnevik	Ikkje behov for reguleringsplan	11
5	Fv 23	Tormodsetre – Gilje	Ikkje behov for reguleringsplan	15
6	Fv 19	Rubbestadneset – Rolfsnes (Brubakken – Stongarvåg)	Mangler reguleringsplan	43
		Ramme til mindre utbetringar	Ikkje behov for reguleringsplan	65
		Bomstasjonar	Mangler reguleringsplan	16
		Sluttrekninger ferdigstilte prosjekt	Ferdig bygd	57
Totale kostnader Bømlopakke II				854
Reserveliste				
7	Fv 17	Olakjosen – Laurhammerkjosen	Ikkje behov for reguleringsplan	25
8	Fv 15	Grindheimsvegen/Totlandsvegen	Mangler reguleringsplan	51
9	Fv 541	Kulleseid – rasteplass	Reguleringsplan vedtatt	5
10	Ny	Tverråno – Hollundsdaalen	Manglar reguleringsplan	102
11	Fv 542	Miljøgate Svortland	Reguleringsplanarbeidet starta	31
12	Fv 23	Tverråno – Alsvåg	Reguleringsplanarbeidet starta	72
Totalt kostnader reserveliste				286

Finansieringsopplegg

I det faglege grunnlagsdokumentet frå SVV er det satt opp følgjande finansieringsplan:

	Mill. 2018-kr	Prosent
Kommunale midlar	1,7	0,2
Fylkeskommunale midlar	298	34,9
Bompengar	554	64,9
Sum	854,0	100,0

Porteføljen av prosjekt må tilpassast den økonomiske ramma på 854 mill. kroner i 2018 prisnivå. Dette inkluderer kostnader knytt til sluttrekningar på ferdigstilte prosjekt i 2017 på totalt 57 mill. kroner.

Det vert lagt til grunn at fylkeskommunen skal bidra med 298 mill. 2018-kr til pakken. Dette er i hovudsak bindingar frå den vedtekne Bømlopakken på om lag 157 mill. kr, 40 mill. kr i sokalla friske fylkeskommunale midlar og resten kompensasjon for meirverdiavgift på utvidinga av pakken.

Kort omtale av prioriterte prosjekt utanom reserveliste

Fv. 541 Sakseid – Hestaneset

Den nye vegen vil erstatte store deler av fv. 541 som er hovudvegen nord-sør på Bømlo. Lengda på vegen vert 9,9 km. Årsdøgntrafikken (ÅDT) er om lag 1200. Vegen har lav standard og mangelfullt tilbod til mjuke trafikantar på det meste av strekninga. Det er allereie stor tungtransport på strekninga. Ny fiskerihamn i sør er under planlegging og ein ventar auka trafikk.

Føremålet med prosjektet er å leggje til rette for auka vegstandard, samt betre tilhøva for mjuke trafikantar på delar av strekninga. Ny veg vil betre kurvar og siktilhøve. Saman med sanering av avkøyrslar gjev dette ein tryggare veg. Ny veg vil verte kortare enn dagens og ein vil oppnå samanhengande tofeltsveg på heile strekninga.

Prosjektet har godkjend reguleringsplan og prosjektkostnadar er kalkulert til 410 mill. 2018-kr. med ein usikkerheit på $\pm 10\%$

Fv. 542 Notland-Monsterhamn

Deler av strekninga har ein ÅDT på 1600. Prosjektet omfattar omlegging eller utbetring langs eksisterande veg, samt bygging av gang- og sykkelveg langs deler av strekninga. Det er gjort kostnadsvurderingar ut frå erfaringstal og er sett av ei ramma på 33 mill. kr til utbetringane.

Fv. 541 Sakseid – Ekornsæter

Prosjektet omfattar vidare utbygging nord for Sakseid og til Ekornsæter. Vegen har i dag for låg standard i høve dagens trafikk og lite tilrettelagt for mjuke trafikantar. Som for Sakseid –Hestaneset består trafikken av mykje tungtrafikk. Reguleringsplanarbeidet er i gang og ein tek sikte på å at vegen skal rustast opp til tofeltsveg med parallell gang og sykkelveg på heile strekninga. Deler av strekninga vert planlagt som ny trasé aust for Erslandsvatnet. Vegen vil verte 4000 m lang og ha fartsgrensa på 80 km/t. Prosjektet vil betre framkome og trafikktryggleiken på heile strekninga.

Reguleringsplan er venta ferdig godkjent tidleg i 2019 og anleggsstart kan skje hausten 2019. Kostnadane er vurdert til omlag 200 mill. kr. Kostnadsvurderingane er gjort basert på erfaringstal for meterpris. Det føreligg ikkje reguleringsplan og difor er det ein usikkerheit på $\pm 40\%$.

Fv. 12 Sakseid – Grønnevik

Vegen har ein ÅDT på 450, har ein dårleg standard, er smal og med knapp kurvatur. Prosjektet går i hovudsak ut på breiddeutviding og bygging av møteplassar langs eksisterande veg. Det er sett opp ei ramme på 11 mill. kr.

Fv.23 Tormodsetre-Gilje

Vegen har ein ÅDT på 750 og har på lik linje som vegstrekninga Sakseid – Grønnevik ein dårleg standard, er smal og med knapp kurvatur. Prosjektet går også her i hovudsak ut på breiddeutviding og bygging av møteplassar langs eksisterande veg. Det er sett opp ei ramme på 15 mill. kr.

Fv 19 Rubbestad-Rolfsnes (Brubakken – Stongarvågen)

På strekninga fv. 19 Rubbestadneset-Rolfsnes er det gjort nokre utbetringar i regi av Bømlopakken. Prosjektet er likevel med på lista over attståande prosjekt, sidan utfordringane på strekninga ikkje er løyst.

Statens vegvesen og kommunen vurderer no å planlegge ein erstatningsveg for dagens veg mellom Brubakken og Stongarvågen. Rubbestadneset er eit utviklingsområde for næring og busetnad. Det vert vurdert å leggje rekkjefølgjekrav på utbyggarar av både næringsverksemdar og bustadfelt for å fullfinansiere ein erstatningsveg. Ved å stengje eksisterande veg for trafikk ved det skredfarlege området, kan ein både løyse skredutfordringane og redusere trafikken på eksisterande veg vesentleg. Kostnaden med erstatningsveg er vurdert til å koste om lag 83 mill. kr. Kostnadsoverslaget er basert på erfaringstal for tofelts hovudveg med gang- og sykkelveg. Det er lagt til grunn eit bidrag i Bømlopakken på 43 mill. kr. Det resterande må eventuelt finansierast med andre midlar.

Bomstasjonar

Det må settast av ei ramme til å bygge 4 nye bomstasjonar og ut frå erfaringstal vert det sett av 12 mill. kr til tiltaket.

Ramme til mindre utbetringar

Det vert satt av ei ramme til mindre utbetringar på eksisterande fylkesvegar, slik at ein har ein viss fleksibilitet i pakken.

Bompengesystem og takstar i revidert pakke

Bompengebidraget til den reviderte Bømlopakken er 554 mill. 2018-kr. Det føreset etablering av fire nye bomstasjonar som vert sette i drift i 2021. Det er lagt opp til innkrevjing i 15 år. Innkrevjing i dagens bomstasjon på Spissøya skal vidareførast slik at innkrevjinga i alle bomstasjonar vert avslutta samtidig i 2035.

Det er også lagt til grunn at innkrevjing av bompengar på ferjesambandet fv. 541 Langevåg – Buavåg held fram til 2035.

I tråd med dei lokalpolitiske vedtaka skal det etablerast fire nye stasjonar rundt Svortland sentrum med einvegs innkrevjing ut frå sentrum. Den eksisterande bomstasjon på Spissøya skal fortsetje å ha tovegs innkrevjing, men taksten skal reduserast når innkrevjinga startar i dei nye bomstasjonane. Bomstasjonane skal plasserast slik, jf. også figur 1 ovanfor:

1. Fv. 542 Bremnesvegen
2. Fv. 18 Hollundsvegen

3. Fv. 14 Stavlandsvegen
4. Fv. 23 Tverråvegen
5. Fv. 542 Spissøya (eksisterande bomstasjon)

Det er lagt vekt på at dei som betaler bompengar skal ha nytte av prosjekta bompengane finansierer. På same måte skal dei som har nytte av prosjektet vere med å betale bompengar. Det er då tatt omsyn til allereie realisterte prosjekt i Bømlopakken, som i stor grad har vorte finansiert av pendlarar ut og inn av kommunen. Prosjekta som er ferdigstilte har kome den interne trafikken i kommunen til nytte. Det same vil dei neste prosjekta gjere.

I lokalpolitiske vedtak er det føresett halvtimesregel. Statens vegvesen ser at halvtimesregel kan føre til ikkje-ønska trafikale effektar og tilrår derfor ikkje dette. Trafikantar som til dømes vert forseinka som følgje av periodevis stor trafikk kring Svortland sentrum, får dårleg tid til å køyre gjennom bomstasjonen på Spissøya dersom ein legg til grunn halvtimesregel.

I lokalpolitiske vedtak er det lagt til grunn passeringstak på 832 kr for lette køyretøy og 1 664 kr for tunge køyretøy i 2017-prisnivå. Med det takstnivået som er lagt til grunn, inneber dette eit passeringstak på rundt 25 passeringar pr. måned. I tråd med gjeldande retningslinjer har Statens vegvesen lagt til grunn innføring av månadstak på 40 passeringar for begge takstgrupper. Det er venta at 10 pst. av trafikken vil vere fritatt frå bompengavgift som følgje av eit slikt månadstak. Dette talet baserer seg på erfaringstal frå andre, samanliknbare bompengepakkar.

Fram til oppstart av innkrevjinga i dei nye bomstasjonane i 2021 fortset innkrevjinga i bomstasjonen på Spissøya som i dag, men takst- og rabattsystemet vert endra i tråd med føresetnadene i Prop. 1 S Tillegg 2/Inst. 13 S (2015-2016). Etter 2021 er det lagt til grunn same takst- og rabattsystem som i dei nye bomstasjonane.

Det er lagt til grunn at køyretøy i takstgruppe 1 får 20 pst. rabatt ved bruk av elektronisk brikke. Taksten for køyretøy i takstgruppe 2 vert to gonger taksten til takstgruppe 1. Det vil ikkje bli gitt brikkerabatt for køyretøy i takstgruppe 2. Det vert lagt til grunn at nullutsleppskøyretøy skal betale inntil 50 pst. av taksten for konvensjonelle køyretøy.

Det er føresett at den reviderte Bømlopakken skal betalast ned i løpet av 15 år etter at dei nye bomstasjonane er sett i drift i 2021. Med dei føresetnadene som elles er lagt til grunn, er det rekna med at gjennomsnittleg inntekt per passering må vere 20-22 kr i det nye bompengepellet. Basert på dette er det førebels lagt til grunn følgjande grunntakstar utan rabatt (i 2018-prisnivå):

- Takstgruppe 1 (køyretøy med tillat totalvekt til og med 3500 kg og køyretøygruppe M1): om lag 38-45 kr
- Takstgruppe 2 (køyretøy med tillat totalvekt frå og med 3501 kg med unntak av køyretøy i køyretøygruppe M1): om lag 76-90 kr

I tillegg til timesregel er det lagt til grunn eit passeringstak på 40 passeringar pr. måned for alle køyretøy med gyldig brikke og avtale. Elles gjeld dei til ei kvar tid gjeldande takstretningslinjer for bompengeprojekt.

I tråd med nye rutinar for handtering av uvisse i bompengeproposisjonar, jf. Prop. 1 S (2016-2017), kan bompengetakstane justerast slik at gjennomsnittstaksten blir oppretthalden. Elles skal takstane justerast i samsvar med prisutviklinga.

Ved kostnadsauke i prosjekta skal porteføljen reduserast. Dersom prosjekt vert rimelegare enn venta, kan andre prosjekt kome inn.

Følgjande basisføresetnader er elles lagt til grunn for finansieringsplanen:

- Innkrevjingstid: 15 år
- Lånerente: 5,5 pst. dei fyrste 10 åra, og deretter 6,5 pst.
- Innskotsrente: 1,5 pst. dei fyrste 10 åra, så 2,5 pst.
- Årlege innkrevjingskostnader: 17 mill. kr
- Årlig prisstigning: 2,0 pst.
- Netto lånegjeld pr. 31.12.2017 er 414 mill. kr

Trafikkgrunnlag

Trafikken som er lagt til grunn for revidert Bømlopakke, er rekna ut på grunnlag av den regionale trafikkmodellen (RTM).

Det er lagt til grunn ein ÅDT gjennom dei 5 bomstasjonane på totalt 12 100 køyretøy i 2018. Det er venta at trafikken vil vekse i tråd med dei fylkesvise prognosane som vart utarbeidde for Hordaland i samband med Nasjonal transportplan (NTP) 2018-2029. Det er lagt til grunn ein årleg trafikkvekst på 1,45 pst. i perioden 2018-2022, 1,2 pst. i åra 2022-2030, og deretter 0,87 pst. Bømlo kommune la til grunn 1 pst. i årleg trafikkvekst i sitt vedtak av 19.06.2017, noko som er omtrentleg i tråd med prognosane i NTP.

Fylkesrådmannen sine vurderingar

Saksframstillinga byggjer på det faglege grunnlaget for bompengesaken frå SVV, som er vedlagt saka, og som igjen byggjer på lokalpolitisk vedtak i Bømlo kommune. Fylkesrådmannen støttar opp om tilrådingane om prioritering av prosjekt, fastsetjing av takstar, trafikkgrunnlag, bompengeprogget og styring av Bømlopakken som ligg til grunn i det faglege grunnlaget for bompengesaken frå SVV.

Styring av Bømlopakken

Det er etablert eit kontaktutval med representantar frå Bømlo bomvegselskap, Bømlo kommune, Hordaland fylkeskommune og Statens vegvesen. Utvalet har styrt og koordinert gjennomføringa av Bømlopakken. Kontaktutvalet skal vidareførast utan Bømlo bomvegselskap. Ferde AS skal møte i kontaktutvalet når aktuelle saker for bompengeskjeninga er på agendaen.

Som for andre bompengepakkar er det føresett at omfanget av utbygginga vert tilpassa den økonomiske ramma. Dersom kostnadane for nokre prosjekt/tiltak aukar, vil dette innebære at andre prosjekt ikkje blir gjennomførte. Dersom enkelte prosjekt/tiltak blir rimelegare enn føresett, blir det plass til fleire prosjekt/tiltak eller innkrevjingsperioden kan reduserast. Sidan Bømlopakken har ein prioritert liste med reserveprosjekt, vert det ikkje problematisk å tilpasse utbygginga til tilgjengelege midlar.

Vidare framdrift

Det står att omlag 218 mil. kr i pakken som kan brukast til å starte opp fyrste del av utbygginga i det neste prioriterte prosjektet på lista fv. 541 Sakseid – Hestaneset, slik at bygging av nye vegar ikkje stoppar opp under handsaminga av revisjon av pakken i departement og Storting. Dersom pengane som står att vert brukt opp før revisjon av pakken er vedteken, vil fylkesrådmannen kome attende til ei sak der ein vurderer om det er mogleg å få til ei midlertidig finansiering for å sikre planlagt framdrift.

Dei to store prosjekta på Fv. 541 Sakseid – Hestaneset og Sakseid – Ekornsæter har ein planlagt byggeperiode fram til 2021 og alle prioriterte prosjekt er tenkt gjennomført i løpet av 2023.

Finansieringsplan og fylkeskommunale midlar

Fylkesrådmannen legg til grunn av fylkeskommunen skal bidra med 298 mill. 2018-kr. Dette er i hovudsak bindingar frå den vedtekte Bømlopakken på omlag 157 mill. kr og 101 mill. kr som utrekna kompensasjon

for meirverdiavgift på utvidinga av pakken. Fylkesrådmannen tilrår i tillegg eit bidrag på 40 mill. kr i friske fylkeskommunale midlar utanom det som er rekna ut ein får att i momskompensasjon.

Den økonomiske ramma ved revisjon av pakken er satt til 854 mill. 2018-kr. I denne ramma er det inkludert 275 mill. kr som står att i Bømlopakken før revisjon, og der fylkeskommunen bidreg med finansiering gjennom vedtekne bindingar som nemnt ovanfor.

I tillegg må fylkeskommunen og ta høgde for å finansiere vedlikehald på Bømlobraua i løpet av komande planperiode, som per i dag er kalkulert til å koste omlag 65 mill. kr. og er ikkje ein del av pakken.

Behov for omklassifisering av vegar

På grunn av bygging av nye vegar vil ein del vegar i Bømlø kommune verte foreslått omklassifisert til kommunale vegar. Før vegane vert overført til kommunen skal vegane oppfylle ein teknisk standard etter nærare retningslinjer gitt av departementet. Statens vegvesen har rekna ut at opprusting til fastsatt standard på dei aktuelle vegane vil koste omlag 3 mill. kr. Disse kostnadane vert finansiert utanom Bømlopakken. Det vert etter planen lagt fram eiga politisk sak på omklassifisering av vegar i Bømlø kommune i juni 2018.

Fylkeskommunal garanti

Punkt 10. og 11. i forslag til innstilling fastset vilkåra for fylkeskommunal garanti etter dei retningslinjene som er gitt av departementet. Samla garantibeløp vert 954 mill. kr og garantien vert gitt med pant i bompengeselskapets rett til å krevje inn bompengar.

Den fylkeskommunale garantien er må godkjennast av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Garantisten sitt utlegg kan dekkjast gjennom ein auke av gjennomsnittstaksten med inntil 20 pst. og ei forlenging av bompengeperioden med inntil 5 år.